

AFRİKA ÇALIŞMALARI ARAŞTIRMA ve UYGULAMA MERKEZİ

[Afrika Gündemi, Ankara Üniversitesi Afrika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından,
Afrika kıtasındaki güncel gelişmeleri derlemek amacıyla aylık olarak yayınlanır.]

Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Melek FIRAT

Yayın İdare Kurulu

Günsu USANMAZ

Haldun YÜRÜMEZ

Özgecan ŞAHİN

Gülistan ALPASLAN

Müge DALAR

Ekin DEMİR

Yazışma Adresi

Ankara Üniversitesi

AFRİKA ÇALIŞMALARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

Kuleli Sokak No:42 Gaziosmanpaşa / ANKARA

Telefon

0(312) 448 05 21

Faks

0(312) 448 05 89

İnternet Adresi

www.acaum.org

E-Posta

africa@ankara.edu.tr

Bu bültenin eski sayılarına <http://bultenler.ankara.edu.tr> adresinden erişilebilir.

SİYASET

- Fildişi Sahilleri’nde Parlamento Seçimleri Düzenlendi
- Gabon’da Parlamento Seçimleri Yapıldı
- Tunus’ta Yeni Hükümet Kuruldu
- Kamerun’da Başkanlık Seçiminden İki Ay Sonra Hükümet Kuruldu
- Mısır’da İkinci Bölge Seçimlerinin Sonuçları Açıklandı
- Cezayir’de Uygulamaya Konması Planlanan Yeni Reformlar Tartışma Yarattı
- Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nde Seçim Sonrası Gerginlik Sürüyor
- Gana Devlet Başkanı Mills ABD’ye Resmi Ziyaret Gerçekleştirdi
- Gine’de Parlamento Seçimleri Süresiz Olarak Ertelendi
- Senegal’de Seçim Öncesi Tartışmalar Sürüyor
- İsrail Sudan’ı Bombaladı
- AB ile Fas Arasındaki Balıkçılık Antlaşması İptal Edildi
- Nijerya’da Boko Haram Saldırılarını Sürdürüyor
- UCM Malavi ve Çad’ı BM Güvenlik Konseyi’ne Havale Etti
- BM Güvenlik Konseyi Burundi’deki Görev Süresini Uzattı
- Mali’de Yeni Aile Kanunu Kabul Edildi
- Gine Bisau’da Darbe Girişimi Önlendi

EKONOMİ

- Güney Afrika Ekonomisi İçin 2011 Yılı Hareketli Geçti
- Nijerya’daki Çin Yatırımı 6 Milyar Doları Aştı
- Ruanda Para Birliği İçin Acele Etmiyor
- 2012’de Kenya Ekonomisinin Büyümesi Bekleniyor
- Ruanda’da Enflasyonu Düşürmenin Yolu Akaryakıt Sektöründe Düzenleme
- Afrika’da Yenilenebilir Enerjiye Yapılan Yatırım Artıyor

İNSAN HAKLARI

- UCM Sudan Savunma Bakanı Abdülrahim Hüseyin Hakkında Tutuklama Kararı
- Libya’daki Sivil Ölüm Oranlarından Fransızlar Sorumlu Tutuluyor
- BM Savaş Suçları Mahkemesi Ruanda Soykırımına İlişkin İki Kişiye Müebbet Hapis Cezası
- İtalya’da İki Senegalli Öldürüldü

CEVRE-SAĞLIK

- BM İklim Değişikliği Konferansı Sona Erdi
- 1 Aralık Dünya AİDS Günü Ve Afrika
- Nijerya’da Son On Yılın En Büyük Petrol Sızıntısı Meydana Geldi
- Sıtma Afrika’yı Tehdit Ediyor
- Gola Yağmur Ormanı Ulusal Park İlan Edildi

KÜLTÜR-SANAT

- Cape Verdeli Şarkıcı Cesaria Evora Hayatını Kaybetti

TÜRK-AFRİKA İLİŞKİLERİ

- Türkiye-Afrika Ortaklığı Bakanlar Konferansı’na Türkiye Ev Sahipliği Yaptı
- 7. Türkiye- Afrika Dış Ticaret Köprüsü
- Türkiye’nin Libya’daki İmtiyazları Yeni Yönetimde Devam Edecek
- 2012 İzmir Ticaret Odası Tarafından Afrika Yılı Olarak İlan Edildi
- TOBB Başkanı Sudan’ı Ziyaret Etti

AÇAUM FAALİYETLERİ

- Arap Baharı Forumu
- AÇAUM'da Nil Belgeseli Gösterimi Yapıldı
- Sierra Lioneli Genç Diplomatlar AÇAUM'u Ziyaret Etti

YORUM

- Batı Afrika’da Bir Güvenlik Tehdidi: Boko Haram, Müge Dalar, SBF Yüksek Lisans Öğrencisi

SİYASET

FİLDİŞİ SAHİLLERİ'NDE PARLAMENTO SEÇİMLERİ DÜZENLENDİ

Fildişi Sahilleri'nde parlamento seçimleri düzenlendi. 11 Aralık'ta gerçekleştirilen seçimlerin sonucunda Devlet Başkanı Alassane Ouattara'nın partisi Cumhuriyetçiler Birliği 255 sandalyenin 127'sini kazanırken, eski Devlet Başkanı Henri Konan Bedié'nin lideri olduğu Fildişi Sahilleri Demokratik Partisi 77 sandalye, bağımsızlar da 35 sandalye kazandı. Laurent Gbagbo'nun partisi Fildişi Halk Cephesi'nin boykot ettiği seçimlerde katılım oranı % 36.56 ile sınırlı kaldı.

Seçimlerin ardından ülkenin batısındaki Vavoua ve kuzeybatısındaki Sikensi bölgelerinde Fildişi Halk Cephesi ile hükümet güçleri arasında çatışma yaşandı. Çatışmalarda ondan fazla kişi hayatını kaybetti.

[BAŞA DÖN](#)

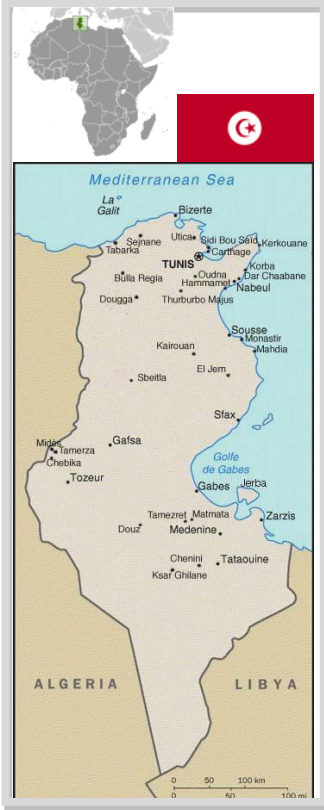
GABON'DA PARLAMENTO SEÇİMLERİ YAPILDI

Gabon'da 17 Aralık'ta parlamento seçimleri yapıldı. Seçimler sonucunda Ali Bongo'nun lideri olduğu Gabon Demokratik Parti 120 sandalyenin 113'ünü alırken, Gabon İçin Birlik Partisi 3, Liberal Reformcular Merkezi, Sosyal Demokrat Parti ve Yeni Cumhuriyet İçin Birlik Partisi de birer sandalye kazandılar. Ana muhalefet partisi Milli Birlik Partisi'nin biyometrik seçmen kartı kullanılmaması yüzünden boykot ettiği seçimlerde katılım oranı % 34 civarında kaldı.

Gabon tarihinde ilk kez ulusal ve uluslararası gözlemciler tarafından izlenen seçim, gözlemciler tarafından adil, demokratik ve şeffaf olarak nitelendirildi. Muhalefet ise, seçim sonucunda oluşacak parlamentonun Gabon halkının % 10'undan azını temsil edeceğini belirtti.

[BAŞA DÖN](#)

TUNUS'TA YENİ HÜKÜMET KURULDU

Tunus'ta Ekim ayında yapılan seçimlerde Kurucu Meclis'in büyük çoğunluğunu elde eden En Nahda, hükümeti kurdu. Devlet Başkanlığına Moncef Marzouki seçildi. Partinin Genel Sekreteri Hamadi Cıbalı, Dışişleri Bakanlığı'na Refik Abdüsselam'ın, İçişleri Bakanlığı'na Ali Larayedh'in, Adalet Bakanlığı'na Nureddin Biri'nin, Maliye Bakanlığı'na da Hüseyin Dimassi'nin getirildiğini açıkladı.

Moncef Mazrouki

Marzouki, Bin Abidin döneminde önemli muhaliflerden biri olması sebebiyle hapse atılmış ve ardından da sürgüne mahkûm edilmişti. Bin Abidin'in iktidardan düşmesinin ardından İngiltere'den geri dönen Marzouki laiklik taraftarı bir lider. Bu sebeple İslamcılar tarafından eleştirilen En Nahda, Türkiye'de iktidarda olan AKP modeline fazla benzemeye çalışmakla suçlanıyor.

Bu ayki önemli gelişmelerden biri de Zeynel Bin Abidin'in iktidardan gitmesine yol açan halk hareketlerinin yıl dönümü oluşuydu. 17 Aralık'ta üniversite mezunu olmasına rağmen işportacılık yapan Muhammed Bouazzi'nin kendini yakmasıyla başlayan olaylar sadece Tunus'u değil, tüm Kuzey Afrika ve Orta Doğu'yu etkileyen Arap Baharı'na dönüştü. Anma etkinlikleri çerçevesinde Bouazzi'nin anısına dikilen anıtın açılışı da yapıldı.

[BAŞA DÖN](#)

KAMERUN'DA BAŞKANLIK SEÇİMİNDEN İKİ AY SONRA HÜKÜMET KURULDU

Kamerun'da Ekim ayında yapılan başkanlık seçiminin ardından hükümet kuruldu. Büyük çoğunluğu eski üyelere oluşan yeni hükümette Philémong Yang başbakanlık görevinde kalırken, Maliye Bakanlığı'na Alamine Ousmane Mey, Adalet Bakanlığı'na Laurent Easo getirildi. 15 Aralık'taki ilk Bakanlar Kurulu toplantısının ardından konuşma yapan Devlet Başkanı Paul Biya, başta altyapı olmak üzere büyük projelerinin olduğunu ve yeni hükümetin bakanlarından altı hafta içinde bir yol haritası çizmelerini istediğini kaydetti.

[BAŞA DÖN](#)

MISIR'DA İKİNCİ BÖLGE SEÇİMLERİNİN SONUÇLARI AÇIKLANDI

Mısır'da ikinci bölge seçimlerinin resmi sonuçlarına göre, Müslüman Kardeşlerin Hürriyet ve Adalet Partisi yine en çok oyu aldı. Birinci bölge seçimlerinden sürpriz şekilde ikinci çıkan Selefilerin Nur Partisi, oy oranını artırarak ikincilikteki yerini korudu. Birinci bölgede aldığı % 14 oy oranı ile üçüncü olan Hristiyan işadamı Necip Saviris'in liderliğindeki Hür Mısır İttifakı ise, ikinci bölgeden % 7 oranında oy aldı. Mısır'ın en eski partisi Vefd ikinci bölge seçimlerinde üçüncü olmasına rağmen, ilk bölgede aldığı sonuçtan dolayı dördüncü sıraya yerleşti.

Mısır'da ikinci bölge seçimlerinde kayıtlı 17.978.399 seçmenden 11.863.033'ü oy kullanırken, seçimlere katılım oranı % 65.98 olarak açıklandı. Seçimlerde kullanılan 11.173.818 oy geçerli, 689.215 oy ise geçersiz sayıldı. Mısır'da seçimler üç bölge yapıyor ve Halk Meclisi'nin 508 üyesinden 498'i seçim ile belirleniyor. Seçim yasasına göre, 498 üyenin üçte birini bağımsız kotası oluşturuyor. Seçimlerin ikinci bölgesi Giza, Şerkiyye, Menufiyye, Buhayra, Süveyş, İsmailiyye, Beni Suef, Sevha ve Avasan'ı kapsıyordu.

Mısır'da bir yandan seçimlerden sonra yeni bir düzen kurulmaya çalışılırken, diğer yandan eski rejimi tasfiye etme çabaları sürüyor. Bu tasfiye sürecinin iki aşaması olduğu söylenebilir. İlki Mübarek'in, oğullarının ve Mübarek rejiminin önde gelen isimlerinin yargılanması, ikincisi ise özellikle gençlerin ve muhaliflerin halen sürdürdükleri Tahrir Meydanı'ndaki gösteriler. Mübarek ve oğulları Ala ve Cemal ile eski İçişleri Bakanı Habib el Adli'nin, halk ayaklanması sırasında güvenlik güçlerinin göstericilere ateş açması talimatı verdikleri iddiasıyla yargılandıkları dava Eylül ayında göstericilerin avukatlarının reddi hâkim talebinde bulunmaları üzerine durdurulmuştu. 26 Aralık'a kadar bu talebi görüşen Kahire Mahkemesi, talebi reddederek duruşmalara yeniden başlanması kararı aldı. İkinci aşama denebilecek olan Tahrir gösterileri ise, ay boyunca sürdü. Ancak Aralık ayı başında özellikle seçimlere General Tantavi'nin başında olduğu Yüksek Askeri Konsey yöneticiliğinde gidilmesini, eski rejimin bazı isimlerinin

gerek ordu gerekse Müslüman Kardeşler ile anlaşarak etkinliklerini koruma çabasını protesto eden göstericilere polis ve asker çok sert müdahalede bulundu. Göstericilere plastik mermilerle ateş açılması sonucunda çıkan büyük çaplı çatışmalarda çok sayıda kişi ağır yaralandı ve sakat kaldı. Olaylar hem dünya kamuoyunda hem de hükümet içinde tepkiyle karşılanırken, bazı bakanlar da istifa etti. Mübarek'in halka ateş açmak suçuyla yargılandığı bir ortamda aynı eylemlere en azından göz yuman Tantavi'nin herhangi bir yargılamaya maruz

Askerlerin göstericilere şiddet uygulaması tepkiyle karşılandı

kalıp kalmayacağı ise merak edilen bir konu.

[BAŞA DÖN](#)

CEZAYİR'DE UYGULAMAYA KONMASI PLANLANAN YENİ REFORMLAR TARTIŞMA YARATTI

Cezayir'de Arap Baharı etkilerinin sınırlı kalması için çok çaba harcayan ve 13 yıldan beri Devlet Başkanı olarak görev yapan Abdülaziz Buteflika yeni bir reform tasarısını parlamentodan geçirdi. Özellikle basın yasasında köklü değişiklikler içeren reformlar muhaliflerin yoğun eleştirisine maruz kaldı. Basındaki kartelleri dağıtmayı hedefleyen yasaların bir yandan da ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı pek çok madde içerdiğini vurgulayan haberciler ve medya aktivistleri, sivil toplum örgütleriyle ilgili düzenlemelerin de aynı şekilde özgürlükleri arttırmaktan çok kısıtlayıcı olduğunu açıkladılar.

Reformların içeriğinden de hızından da memnun olmayan sadece muhalifler değil; hükümet ortağı olan Barış Toplumu için İslami Hareket Partisi de seçimlerden önce hükümetten çekilmeyi planlıyor. Hükümetten çekilerek yeni reformların yapılması ve yeni bir anayasanın hazırlanması için Buteflika'yı zorlamayı hedefleyen parti, Cezayir'in yasal düzeninin şu andaki fiili durumun aksine bir parlamenter sistem olduğunun altını çiziyor.

[BAŞA DÖN](#)

DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ'NDE SEÇİM SONRASI GERGİNLİK SÜRÜYOR

Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde 29 Kasım'da gerçekleştirilen başkanlık seçimlerinin ardından ülkede sular durulmuyor. Seçimde Joseph Kabila'nın en yakın rakibi olan muhalefet lideri Ethienne Tshisedeki seçimlerin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Tshisedeki'nin yandaşları da sokağa döküldü ve göstericilerle polis arasında çatışmalar yaşandı. İnsan Hakları İzleme Örgütü, erken sonuçların açıklanmasından bu yana güvenlik güçleriyle göstericiler arasında yaşanan çatışmalarda 24 kişinin yaşamını yitirdiğini bildirdi. Yüksek Seçim Kurulu 9 Aralık'ta beklenen seçim sonuçlarının açıklanmasını olaylar sebebiyle erteledi.

Kabila karşıtları Brüksel'de de sokaklara döküldü. Eski Belçika sömürgesi olan Demokratik Kongo'dan ayrılan pek çok göçmenin yaşadığı Brüksel'de gösteriler düzenlendi. Olayların ardından 200 Demokratik Kongolu göçmen gözaltına alındı. Diğer yandan yeniden alevlenebilecek bir iç savaş olasılığından korkan halk, Kongo Nehri'nden botlarla ülkeden kaçmaya başladı. Başkent Kinşasa'da da bankaların kapandığı, kent merkezinin boşaldığı belirtildi.

16 Aralık'ta açıklama yapan Anayasa Mahkemesi, cumhurbaşkanlığı seçimlerinin galibinin Joseph Kabila olduğunu duyurdu. Mahkeme, muhalefetin seçimlerin iptal edilmesi yönündeki talebini reddetti. Anayasa Mahkemesi, Kabila'nın oyların %

Kabila ve Tshisekedi

48.95'ini aldığını açıkladı. Seçimleri izleyen yabancı gözlemcilerden ABD merkezli Carter Center, 28 Kasım'da yapılan seçimlerin güvenilir olmadığını, bazı bölgelerde oylarda değişiklik yapıldığına ilişkin kanıtlar bulunduğunu bildirdi. Kimi seçim bölgelerinde Kabila'nın oy oranının yüzde yüz olarak açıklanması da şüpheyle karşılandı. Kabila'nın rakibi Etienne Tshisekedi ise seçim sonuçlarını kabul etmeyerek, 9 Aralık'ta kendisini devlet başkanı ilan etti.

Seçim zaferi Anayasa Mahkemesi tarafından onaylanan Kabila, 24 Aralık'ta yemin ederek göreve başladı. Bazı yabancı diplomat ve temsilcilerin de hazır bulunduğu törene seçim sonuçlarını tanımayan muhalefet katılmadı. Seçimi kendisinin kazandığını öne süren Tshisekedi'nin de yemin töreni düzenleyeceğini açıklaması üzerine güvenlik güçleri muhalefet liderinin evini kuşatarak dışarıya çıkmasına izin vermedi.

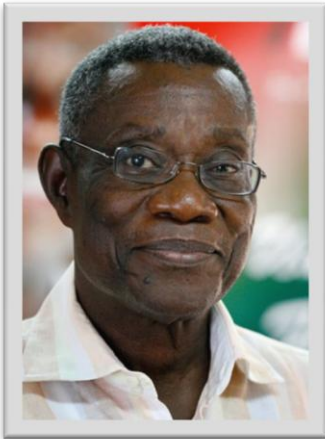
[BAŞA DÖN](#)

GANA DEVLET BAŞKANI MILLS ABD'YE RESMİ ZİYARET GERÇEKLEŞTİRDİ

Gana Devlet Başkanı John Atta Mills, 24 Aralık'ta ABD'ye yedi günlük bir ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaret öncesi yapılan basın açıklamasında Mills'in bir grup ABD'li yatırımcı ile bir araya geleceği belirtildi. Muhalefet partileri ise ani alınmış bu ziyaret kararını eleştirdi. Noel tatilinde Mills'in yatırımcılar ile bir araya gelmesinin mümkün olmadığını belirten muhalifler, bu ziyaretin tatil amaçlı veya sağlık sorunları nedeniyle gerçekleştirilmiş olabileceğini öne sürdüler.

31 Aralık'ta Gana'ya dönen Mills, ziyareti ile ilgili ayrıntıları kamuoyu ile paylaştı. Mills, Noel tatilinin bir kısmını feda ettiğini ancak ziyaretinin ABD'li yatırımcıların

Gana ekonomisine olan güvenlerini sağlamak açısından çok verimli geçtiğini ifade etti.

John Atta Mills

Mills, ABD'deki temasları esnasında, önümüzdeki yıl Gana'nın da içinde bulunduğu bölgede tarımsal üretimi arttırmak için Milenyum Köyleri Projesi yürütecek olan Savan Bölgesi Hızlandırılmış Kalkınma Otoritesi (SADA) hakkında çalışmalar yürüten ünlü kalkınma ekonomisti Jeffrey Sachs ile de bir araya geldi. Sachs, Mills'i Gana ekonomisini sağduyulu bir şekilde yöneterek ülkenin kalkınmasına yaptığı katkılar nedeniyle kutladı. Ziyaretinin ardından kamuoyuna yaptığı açıklamada, Sachs'ın önümüzdeki ay Gana'yı ziyaret ederek yerinde incelemeler yapacağını ve Gana Kalkınma Çalışmaları Üniversitesi ile ortak çalışmalar yürüteceğini de duyuran Mills,

New York Menkul Kıymetler Borsası'nı da ziyaret etti. IMF'nin ve yatırımcıların Gana ekonomisine olan güvenlerini suistimal etmeyecekleri konusunda teminat verdi.

[BAŞA DÖN](#)

GİNE'DE PARLAMENTO SEÇİMLERİ SÜRESİZ OLARAK ERTELENDİ

Gine'de 29 Aralık'ta yapılması planlanan parlamento seçimleri süresiz olarak ertelendi. 19 Aralık'ta açıklama yapan Bağımsız Ulusal Seçim Komisyonu (CENI) yetkilileri, muhalefetin seçimlerin planlanması sürecine katılma talepleri göz önünde bulundurularak erteleme kararının alındığını belirtti. Yetkililer, bu kararla seçimlere yolsuzluğun karışmasının önüne geçebilmeyi ve seçim sonrası yaşanmasından korkulan karışıklıkları bertaraf etmeyi amaçladıklarını kaydetti. CENI muhalefetin talepleri doğrultusunda çalışmalarını iki hafta süreyle askıya aldı.

Ülkede 2008 yılında Moussa Dadis Camara'nın gerçekleştirdiği darbenin ardından 31 Mayıs 2009'da yapılması planlanan seçimler 11 Ekim 2009'a ertelenmişti. Aynı yılın Eylül ayında Camara'nın seçimlere adaylığını koymasını protesto eden göstericilere yapılan müdahale sonucu 200'e yakın kişi yaşamı yitirmiş, Aralık ayında da darbe lideri Camara vurulmuştu. Olayların ardından varılan uzlaşısı sonucu çeşitli kez ertelenen başkanlık seçimleri Kasım 2010'da tamamlandı. Bu seçim, 1958'de bağımsızlığını kazanan ülkede gerçekleştirilen ilk seçimler oldu.

Parlamento seçimlerinin de 2011 yılı sona ermeden gerçekleştirilmesine karar verildi. CENI ve hükümet Eylül ayında bir açıklama yaparak seçimler için 29 Aralık tarihini belirledi ama muhalefet karara itiraz etti. Seçim tarihinin hükümet ve CENI tarafından kendilerine danışılmadan belirlendiğini öne süren muhalifler, Eylül ayında sokak gösterileri düzenledi. Göstericilerle polis arasında yaşanan çatışmalarda iki kişi yaşamını yitirirken yüzlerce kişi tutuklandı.

Devlet Başkanı Alpha Condé, seçimlerin bir an önce sonuçlandırılmasının hem kendisinin hem de Gine halkının isteği olduğunu belirtti. Sivil toplum örgütlerine ve muhalefete diyalog çağrısı yapan Condé, seçim tarihinin ivedilikle belirlenmesi gerektiğini vurguladı. Condé, hükümetin tüm tarafları dinlemeye hazır olduğunu da sözlerine ekledi.

[BAŞA DÖN](#)

SENEGAL'DE SEÇİM ÖNCESİ TARTIŞMALAR SÜRÜYOR

Senegal'de Şubat 2012 tarihinde yapılacak başkanlık seçimleri öncesi muhalefette tartışmalar büyüyor. On dokuz muhalif partinin oluşturduğu ve Volof dilinde Senegal için Birlik anlamına gelen Benno Siggil Senegaal koalisyonunda aday tartışması başladı. Koalisyonun büyük çoğunluğu Moustapha Niasse'yi aday olarak desteklerken, Sosyalist Partisi Niasse'ye karşı Ousmane Tanor Dieng'e destek veriyor. Niasse kendisini Benno'nun adayı olarak tanıtırken, Dieng taraftarları Niasse'nin Benno'nun değil, sadece kendi yakınlarının adayı olduğunu açıkladı.

Niasse ve Dieng

Mevcut Devlet Başkanı Abdoulaye Wade da seçimlere resmi olarak adaylığını koydu. Senegal Demokratik Partisi ve 2012 Zaferi için İttifak koalisyonu tarafından desteklenen Wade'in üyeliğine muhalefet tepki göstermeye devam ediyor.

Diğer taraftan ülkenin güneyindeki Casamance bölgesinde çatışmalar sürüyor. 20 Aralık'ta Casamance Demokratik Güçler Hareketi'nin Diégoune askeri birliğine gerçekleştirdiği saldırıda 13 kişi hayatını kaybetti. 28 Aralık'ta da Senegal askeri yetkilileri örgütün beş Senegal askerini esir aldığını açıkladı.

[BAŞA DÖN](#)

İSRAİL SUDAN'I BOMBALADI

İsrail Aralık ayı başında Sudan'a yönelik askeri bir operasyon başlattı. Hava bombardımanı ile başlayan operasyonun kara harekâtı ile devam ettiği bildirildi. İsrail bu operasyona gerekçe olarak Sudan kaynaklı kaçakçılığın önlenmesi çabasını gösterdi.

Sudanlı yetkililerin olay konusunda sessiz kalmayı tercih ettiğini belirten yerel basın, bazı yetkililerin Mısır hava kuvvetlerine "herhangi bir İsrail denizaltısının Kızıldeniz'de bulunup bulunmadığını" sorduğunu da iddia etti.

Sudan'a İsrail operasyonunun sürdüğü sırada Güney Sudan Devlet Başkanı Salva Kiir günü birlik bir İsrail ziyareti gerçekleştirdi. Ziyaret sırasında İsrail Devlet Başkanı Şimon Peres, Başbakan Benyamin Netanyahu, Savunma Bakanı Ehud Barak ve Dışişleri Bakanı Avigdor Liberman ile görüşen Kiir'e, Afrikalı göçmenlerin İsrail için 'ulusal sorun' olarak değerlendirildiği bildirildi.

Kurulduğundan beri İsrail ile yakın ilişkiler geliştiren Güney Sudan'ın İsrail'de elçilik açacağını duyuran Kiir ise, 1960'lardan beri tarım ve altyapı alanlarında verilen desteğin devam edeceğine inandığını söyledi. Güney Sudan için İsrail'in vereceği siyasi desteğin yanı sıra teknik ve ekonomik desteği de çok önem taşıyor. İsrail'in Güney Sudan'a ilgisinin nedenleri arasında ise, bölgede Müslüman olmayan bir devletle müttefik olmanın avantajıyla birlikte sıfırdan inşa edilecek zengin kaynaklara sahip bir ülkeden beklenen ekonomik getirileri sayılabilir.

[BAŞA DÖN](#)

AB İLE FAS ARASINDAKİ BALIKÇILIK ANTLAŞMASI İPTAL EDİLDİ

AB ile Fas arasında imzalanmış olan balıkçılık antlaşmasının uzatılmasına dair öneri Avrupa Parlamentosu'nda reddedildi. Sona eren antlaşma aslında ekonomik açıdan Fas için büyük dezavantajlara sahip olsa da AB'nin kararı Brüksel'in Batı Sahra konusundaki tutumunu Cezayir lehine değiştirmeye başladığının göstergesi olarak Rabat'taki diplomatik çevrelerde büyük bir hüsrana yol açtı. Çevreciler ve geçimini balıkçılıktan sağlayan büyük bir kesim ise, antlaşmanın son bulmasını olumlu karşıladı.

[BAŞA DÖN](#)

NİJERYA'DA BOKO HARAM SALDIRILARINI SÜRDÜRÜYOR

Nijerya'da radikal İslamcı örgüt Boko Haram'ın saldırıları Aralık ayında da sürdü. Örgüt 25 Aralık'ta ülkenin çeşitli yerlerinde eşgüdümlü saldırılar gerçekleştirdi. Abuja yakınlarındaki bir Katolik kilisesine düzenlenen ilk saldırıda 27 kişi ölürken çok sayıda kişi yaralandı. Bu saldırıdan kısa bir süre sonra ülkenin merkezinde bulunan Jos kentindeki bir kiliseye düzenlenen ikinci saldırıda çıkan silahlı çatışmada bir polisin öldüğü öğrenildi. İlk iki saldırının ardından örgüt, kuzeydeki Yobe eyaletinin başkenti Damaturu'da, bir kiliseyi ve güvenlik güçlerini hedef alan üç ayrı saldırı daha gerçekleştirdi. Bu saldırılarda da 4 kişi yaşamını yitirdi. Örgüt üyeleri 27 Aralık'ta da Nijer Deltası bölgesindeki bir Arap okuluna saldırdı. Uluslararası Kriz Grubu, örgütün ay boyunca ülkenin çeşitli yerlerinde gerçekleştirdiği saldırılar sonucu 100'e yakın insanın yaşamını yitirdiğini ve 90.000 insanın da yerlerinden edildiğini öne sürdü.

Saldırganların yargı karşısına çıkarılması için gerekli çabanın sarf edileceğini ifade eden Devlet Başkanı Goodluck Jonathan, 31 Aralık'ta Müslümanların çoğunlukta olduğu Kuzey Nijerya'nın kimi bölgelerinde sıkıyönetim ilan etti. Çatışmalardan etkilenen bölgelerdeki uluslararası sınırlar da geçici olarak kapatıldı. Jonathan, ECOWAS üyeliğinin yükümlülüklerinden birisi olan kişilerin serbest dolaşım hakkının ihlal edilmediğini, sınırların

kapatılması kararının mevcut güvenlik sorunlarının çözülebilmesi için geçici bir önlem olduğunu vurguladı. Jonathan, bu soruna kalıcı bir çözüm getirebilmek için hükümetin çalışmakta olduğunu belirtti. Büyükelçi Usman Gaji Galtimari'nin başkanlığında bir komite oluşturulduğunu ifade eden Jonathan, komitenin getireceği çözüm önerilerinin hükümet tarafından değerlendirileceğini kaydetti.

Diğer yandan muhalefet Nisan ayında gerçekleştirilen başkanlık seçimlerinin sonuçlarına itiraz ederek Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştu. 28 Aralık'ta kararını açıklayan Anayasa Mahkemesi, Goodluck Jonathan'ın seçim zaferini onayladı. Mahkeme Jonathan'ın oyların % 59'unu aldığını, sonuçlara itiraz eden en yakın rakibi Muhammed Buhari'nin ise % 32'de kaldığını açıkladı. Nijerya'nın ilk Hristiyan Devlet Başkanı olma unvanını taşıyan Jonathan'ın seçimleri kazandığının açıklanmasının ardından ülkenin çeşitli yerlerinde çatışmalar yaşanmıştı.

[BAŞA DÖN](#)

UCM MALAVİ VE ÇAD'I BM GÜVENLİK KONSEYİ'NE HAVALE ETTİ

Uluslararası Ceza Mahkemesi Ön Duruşma Odası, 12 ve 13 Aralık 2011 tarihlerinde aldığı kararlarla, sırasıyla Malavi ve Çad'ı, Sudan Devlet Başkanı Ömer El Beşir'i tutuklamadıkları gerekçesiyle Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne ve Uluslararası Ceza Mahkemesini kuran Roma Antlaşması'na Taraf Devletler Meclisi'ne göndermeye karar verdi.

Darfur'da 2003 yılında başlayan çatışmalar sebebiyle 2.7 milyon kişi göç etmek zorunda kalmış ve yaklaşık üç yüz bin kişi hayatını kaybetmişti. Uluslararası Ceza Mahkemesi Sudan Devlet Başkanı El Beşir'i bu dönemde "insanlığa karşı işlenen suçlar ve soykırım" gerekçesiyle iki kez mahkum etmiş, tutuklanması emrini çıkarmıştı. Ancak bunun gerçekleşmesi için Mahkeme'ye üye olan bir ülkenin tutuklama kararını uygulaması ve sınırları içindeyken El Beşir'i tutuklaması gerekiyor. Malavi ve Çad ise, taraf olmalarına rağmen bu kararını uygulamadıkları için UCM'nin gündemine alındılar.

El Beşir 14 Ekim 2011 tarihinde Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA) Zirvesi için Malavi'ye gitmişti. Malavi, UCM'nin tutuklama kararına muhalefet ederek El-Beşir'in ülkeye girişine izin vermiş, Sudan Devlet Başkanı'nı tutuklamayacağını belirterek El-Beşir'in Malavi'de özgür bir insan olduğunu dile getirmişti. UCM, aynı tutumu takınan Çad için de, 7-8 Ağustos tarihlerinde ülkeye yaptığı ziyaret sırasında El Beşir'i tutuklamayarak mahkemeye olan işbirliği zorunluluğunu yerine getirmediğine karar verdi. Buna ek olarak, Oda, konuyu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne ve Uluslararası Ceza Mahkemesini kuran Roma Antlaşması'na Taraf Devletler Meclisi'ne gönderme kararı aldı.

Roma Antlaşması'na göre, mahkemeye işbirliği zorunluluğunu yerine getirmeyen devletler Güvenlik Konseyi'ne ya da Taraf Devletler Meclisi'ne sevk edebiliyor. Güvenlik Konseyi ve Taraf Devletler Meclisi de, mahkemeye işbirliğini sağlamak için uygun gördüğü her türlü önlemi alabiliyor.

[BAŞA DÖN](#)

BM GÜVENLİK KONSEYİ BURUNDİ'DEKİ GÖREV SÜRESİNİ UZATTI

BM Güvenlik Konseyi, 20 Aralık'ta aldığı kararla, ülkedeki insan haklarının korunması, yolsuzlukla savaşımları, güvenlik sektörünün iyileştirilmesi ve ekonomik gelişimin devam ettirilmesi gerektiğini vurgulayarak, Burundi'deki BM politik misyonunun görev süresini 15 Şubat 2013 tarihine dek uzattı.

Oybirliği ile alınan kararda, politik nedenli yargısız infazları ve işkenceyi içeren bir şiddet ortamı hâlihazırda devam ederken, insan haklarının yanı sıra medya, sivil toplum ve muhalefet partileri üzerindeki sınırlamalar konusunda daha etkin olunması gerektiğinin altı çizildi. Kararda ayrıca, ciddi suçların derinlemesine, tarafsız, güvenilir ve şeffaf şekilde soruşturulması ve ülkedeki otoritelerin, yeni kurulan Ulusal Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu ve Ombusman'ı desteklemeleri istendi.

Bu ayın başlarında, BM Burundi Ofisi Başkanı ve Burundi Özel Temsilcisi Karin Landgren, Konsey'i, eylül ayında yaşanan ve Bujumbura yakınlarındaki bir barda 39 kişinin ölümüyle sonuçlanan saldırının dava süreci hakkında bilgilendirdi. Landgren, bu dava sürecinin Burundi adalet sisteminin tarafsızlığı ve bağımsızlığı için bir turnusol kâğıdı işlevi göreceğine dikkat çekti.

[BAŞA DÖN](#)

MALİ'DE YENİ AİLE KANUNU KABUL EDİLDİ

Mali parlamentosu 2 Aralık'ta 147 milletvekilinin 121'nin olumlu oyuyla yeni aile kanun tasarısını kabul etti. Kanunun yürürlüğe girmesi için Devlet Başkanı'nca onaylanması bekleniyor. Eski yasanın 49 maddesini değiştiren yeni düzenleme kadınlara daha az hak veren geleneksel bir nitelik taşıyor. Ataerkil aile yapısının pekiştirildiği yasayla miras gibi konularda son sözü ailenin reisinin vermesi öngörülürken, dini nikâh yasal sayılıyor ve evlilik yaşı 18'den 16'ya düşürülüyor.

2009'da çıkarılan ve daha eşitlikçi nitelik taşıyan eski yasa, Müslüman örgütler ve Mali İslam Yüksek Konseyi tarafından Mali'nin kültürel değerlerine aykırı olduğu

gerekçesiyle eleştirilmiş, eleştiriler sonrasında da rafa kaldırılmıştı.

İnsan hakları örgütleri, çıkarılan yeni yasaya tepki gösterirken, bunun hem Mali anayasasına hem de Mali'nin imzaladığı kadın-erkek eşitliğini öngören birçok uluslararası anlaşmaya aykırı olduğunu belirttiler. Nüfusunun büyük çoğunluğunun Müslüman olduğu Mali, anayasasına göre laik bir rejimle yönetiliyor.

[BAŞA DÖN](#)

GİNE BİSAU'DA DARBE GİRİŞİMİ ÖNLENDİ

Gine Bisau'da darbe girişimi önlendi. Genelkurmay Başkanı Antonio Indjai'nin yaptığı açıklamaya göre, 26 Aralık'ta silahlı kuvvetlere bağlı bir grup asker hükümeti devirmek için harekete geçti. Antonio Indjai kontrolün sağlandığını belirtirken, başta Deniz Kuvvetleri Komutanı Bubo Na Tchuto olmak üzere bir grup asker tutuklandı. Indjai'nin açıklamaları daha sonra hükümet kanadından da teyit edildi. Konuyla ilgili açıklama yapan Başbakan Carlos Gomes Junior ve Hükümet Sözcüsü Adiatou Djalo Nandigna darbe girişiminin önlendiğini belirttiler.

Antonio Indjai

[BAŞA DÖN](#)

EKONOMİ

GÜNEY AFRIKA EKONOMİSİ İÇİN 2011 YILI HAREKETLİ GEÇTİ

2011 yılına BRIC grubuna katılarak başlayan Güney Afrika, bu önemli gelişmenin hemen ardından COP 17 görüşmelerine de start verdi. Geride bıraktığımız yıl, Güney Afrika için küresel sahnede ağırlığını ortaya koyduğu gelişmelere tanıklık etmekle birlikte ekonomide büyük zorluklarla mücadele edildiği bir yıl da oldu.

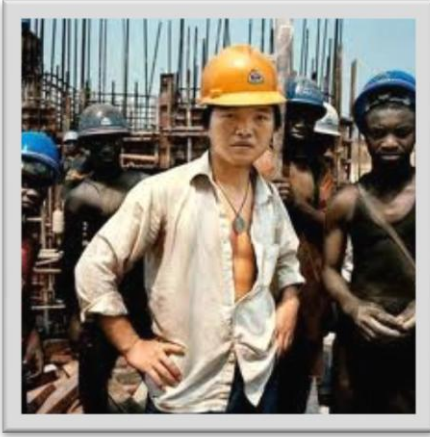
Yılın üçüncü çeyreğine gelindiğinde büyüme rakamlarında bir hayal kırıklığı yaşandı. Euro Bölgesi'nin içine düştüğü krizin etkisi, dış ticaretin ekonominin önemli bir kısmını

oluşturduğu Güney Afrika'da da hissedildi. Bir yandan 2009 durgunluğunun ekonomide yarattığı olumsuzluklardan kurtulmaya çalışan ülke, diğer yandan istikrarı korumak ve nüfusun daha büyük bir kısmı için istihdam yaratmak için büyük bir uğraş verdi. Sanayi, araç ve perakende dâhil pek çok sektörde büyüme kaydedildi. Ancak enflasyon oranı yine de % 6'nın üzerinde seyretti. Piyasada iş güvenliğinde azalma, işletmeler arasında ise endişe artış gösterdi.

[BAŞA DÖN](#)

NİJERYA'DAKİ ÇİN YATIRIMI 6 MİLYAR DOLARI AŞTI

30'dan fazla ülkenin yıllık ekonomik göstergelerini ve yatırım oranlarını raporlayan, küresel danışmanlık şirketi Oxford Business tarafından yayınlanan rapora göre, Çin'in Nijerya'da yaptığı yatırım 6 milyar doları aştı. Rapora göre bu rakam, Nijerya'ya yapılan doğrudan yabancı yatırım miktarının % 25'ini oluşturuyor.

Oxford Business'ın raporunu Nijerya Ulusal İstatistik Bürosu da doğruladı. Büro'dan bildirilen son veriler, Çin'den gerçekleştirilen ithalatın yılın ilk yarısında Nijerya'nın en büyük ikinci kaynağı olduğunu gösteriyor. Asya'dan Nijerya'ya gelen 4.57 milyar dolarlık mal, toplam ithalatın % 11'ine denk geliyor.

İthalat rakamlarının yüksek göstergeleri ihracat rakamlarında aynı seviyelere ulaşmıyor. Çin'e yapılan 2.42 milyar dolarlık ihracat toplam payda % 6'lık yer kaplıyor. İthalat ve ihracat rakamları arasında ortaya çıkan farkın en büyük nedeni ise, Çin'in Nijerya'ya yaptığı 6 milyar doları aşan yatırım. Çin yatırımları beraberinde yeni teknoloji ve altyapı ihtiyaçlarını getirdiğinden, ülke bu ihtiyaçlarını Çin'den gerçekleştirdiği ithalat ile gidermeye çalışıyor. Bu durum ithalat-ihracat dengesinde Nijerya aleyhine büyük farklar ortaya çıkarıyor.

[BAŞA DÖN](#)

RUANDA PARA BİRLİĞİ İÇİN ACELE ETMİYOR

Doğu Afrika'da para birliğine geçmek için yürütülen çalışmalar hız kazanırken, Ruanda'nın Doğu Afrika Topluluğu İşleri Bakanı Monique Mukaruliza tarafından yapılan açıklama Topluluk üyelerini endişeye düşürdü. Açıklamada, Ruanda'nın tek para birimine geçmeyi kabul etmeden önce incelemelerini bir süre daha sürdürme kararı aldığı ve bu nedenle birliğe imza atmasının gecikeceği bildirildi.

Açıklamasında bazı ülkelerin para birliğine geçmek için aceleci davrandığını söyleyen bakan, bu tutumu tedbirsizlik olarak değerlendirdi. "Para birliğine

geçmemiz diğer bölge ülkelerinden ekonomik anlamda nasıl faydalar sağlayacağımıza bağlıdır.” diyen Mukaruliza, aksi takdirde birliğe geçmenin Ruanda’ya hiçbir faydası olmayacağını da sözlerine ekledi.

Mukaruliza’ya göre, bölgede paranın uygun kullanımını sağlamak için parasal değerlendirme mekanizmaları kurmak gerekiyor. İç ve dış borç yönetim çerçevelerini, projelerin ortak finansmanını, makro ekonomik uyumu ve vergi-gümrük koordinasyonunu etrafıca tartışmanın gereğini savunan bakan, birliğin başarılı olduğu takdirde Doğu Afrika ekonomisi için önemli bir teşvik olacağı fikrinde.

[BAŞA DÖN](#)

2012’DE KENYA EKONOMİSİNİN BÜYÜMESİ BEKLENİYOR

2011’in sonuna bir hafta kala yayımlanan analizler, Kenya’da, 2009’dan beri en düşük ekonomik büyümenin kaydedildiğini gösteriyor. Bu ekonomik durum ise, yüksek enerji ve gıda harcamalarının yol açtığı hayat pahalılığına neden olarak Kenyalıların yaşamlarını zorlaştırıyor. Ancak göstergeler, önümüzdeki sene Kenya ekonomisinin üzerindeki belirsizliğin ortadan kalkacağına işaret ediyor.

Dünya Bankası, ekonomik krizlerin etkisini göz önünde tutarak önceki tahminlerinden daha düşük olarak ekonominin bu sene % 4.3 büyüyeceğini tahmin etmişti. Ancak önümüzdeki sene, eğer enflasyon ve döviz kuru oranları kontrol altında tutulursa, % 5’lik bir büyüme öngörülüyor.

Analistler önümüzdeki yılın, beklenen yağışlarla ve politik istikrarla birlikte, ekonomik açıdan umut verici olduğunu belirtiyorlar. Arap ülkelerindeki toplumsal olaylar sonrasında, Kenya ithalatında önemli bir payı bulunan petrol ve petrol ürünlerinin görece daha istikrarlı fiyatlarla piyasaya sürüleceği ve bu sene ülkeyi vuran kuraklığın yerini yağışlara bırakacağı beklentisi ekonominin iyiye gideceği yönündeki görüşleri güçlendiriyor.

[BAŞA DÖN](#)

RUANDA’DA ENFLASYONU DÜŞÜRMEİNİN YOLU AKARYAKIT SEKTÖRÜNDE DÜZENLEME YAPMAKTAN GEÇİYOR

Ruanda hükümeti tarafından geçtiğimiz günlerde açıklanan yönergeye göre, yeni yıldan itibaren komşu ülkelere yapılan akaryakıt ihracatı durdurulacak. Hükümetin bu kararı almasının ardında yatan en büyük neden, bölge ülkelerinden gelen akaryakıt talebinin artmasına bağlı olarak iç pazara gereken miktarın sağlanamaması ve bu durumdan ötürü iç pazarda akaryakıt fiyatlarında yaşanan aşırı yükselme.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı da konuyla ilgili bir açıklama yaparak, iç pazarın yakıt ihtiyacının arttığı dönemlerde sıkıntı çekilmesini önlemek ve riskleri azaltmak için bu kararın alındığını belirtti. Hükümet tarafından alınan bu önlemleri Hazine tarafından yakıt fiyatlarını düşürmek için uygulanan bir dizi maliye politikası izledi.

Madalyonun diğer tarafına bakıldığında akaryakıt bayileri yeni alınan karardan memnun değiller ve bu hamle ile piyasada daha az talep ile arz fazlasının oluşacağını, bu nedenle de zarar edeceklerini savunuyorlar. Ruanda'da her ay 15 ile 20 milyon litre arasında akaryakıt tüketimi gerçekleşiyor. The New Times'ın yaptığı bir araştırmaya göre, hükümetin rezervlerine dokunmadan ve ithalat yapmadan ülkenin bir ay boyunca talebi karşılayabilecek stoku var. Ancak hükümet için bu stok küçük bir garanti olmaktan öteye gitmiyor. Çünkü iç pazarın yaşayacağı en ufak akaryakıt kısıntısının bile çok büyük ekonomik sonuçları oluyor. Geçtiğimiz ay Ruanda'da yaşanan enflasyon artışının nedenlerinden biri de iç pazarda yaşanan benzer bir kısıntı oldu. Ruanda'da enflasyon akaryakıt fiyatlarında yaşanan artışa bağlı olarak % 7.39 oranında seyretti. Geçtiğimiz yıl aynı dönemde enflasyon oranı % 0.23 gibi son derece küçük bir rakamda seyreliyordu.

[BAŞA DÖN](#)

AFRİKA'DA YENİLENEBİLİR ENERJİYE YAPILAN YATIRIM ARTIYOR

Afrika'da yenilenebilir enerjiye yapılan yatırım her geçen yıl artmaya devam ediyor. Nijerya'nın başkenti Abuja'da ilki düzenlenen Yenilenebilir Enerji Yatırım Forumu'nda kıtanın bu alanda kaydettiği önemli gelişmeler rakamlarla ele alındı.

Forum'da verilen bilgilere göre, 2004 yılında yenilenebilir enerji alanına yapılan 750 milyon dolar yatırıma karşın, bu yıl yatırım miktarı 3.6 milyar dolara yükseldi. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın desteği ile düzenlenen Forum'da Mısır ve Kenya bu alanda en yüksek performans gösteren ülkeler olarak belirlenirken, kıta genelinde yenilenebilir enerji alanına yatırımda önemli bir artış olduğu vurgulandı.

Afrika'nın yanı sıra dünyada da yenilenebilir enerjiye olan talebin arttığı ve küresel ölçekte 2004 yılında yapılan 33 milyar dolarlık yatırımın bu yıl 211 milyar dolara çıktığı belirtildi.

Forum'da son olarak yenilebilir enerjinin, enerji tüketimi ve talebi arasında her geçen gün artan farkı kapatmak için önemli bir potansiyele sahip olduğunun altı çizildi ve hükümetlerle yerel yönetimler bu alanda yürütülen faaliyetleri desteklemeye çağrıldı.

[BAŞA DÖN](#)

İNSAN HAKLARI

UCM SUDAN SAVUNMA BAKANI ABDÜLRAHİM HÜSEYİN HAKKINDA TUTUKLAMA KARARI ÇIKARTTI

Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM), Darfur'daki savaş suçları ve insanlığa karşı suçlardan ötürü geçen hafta Sudan Savunma Bakanı General Abdelrahim Muhammed Hüseyin hakkında tutuklama kararı çıkardı. Hüseyin hem Darfur hem

<http://www.satsentinel.org/> adresli siteden takip edilebilen görüntülerden biri, tahrip edilen yerleşim bölgelerini gösteriyor

de Abyei bölgesinde sivil halka şiddet uygulamakla suçlanıyor. UCM'nin incelediği kanıtlar arasında 'Satellite Sentinel Project' tarafından sağlanan kanıtların önemli bir yer tuttuğu görüldü. Bu yılın ocak ayında Sudan'a giden aktör George Clooney, ülkeyi 7 gün 24 saat izleyen ve canlı yayın yapan özel casus uydu sistemi kurulması fikrini ortaya atmış ve 'Satellite Sentinel' projesinin hayata geçmesi için ciddi bir fon sağlamıştı. Bu proje sayesinde yaşanan insan hakları ihlalleri ve ordunun sivillere olan saldırılarını tüm dünyaya halen canlı olarak yayınlanabiliyor.

[BAŞA DÖN](#)

GACACA MAHKEMELERİ KAPANIYOR

Ruanda Hükümeti yaptığı açıklamada, Gacaca olarak bilinen yarı geleneksel mahkemelerin kapanış törenlerinin 4 Mayıs 2012 tarihinde resmen yapılacağını duyurdu. Gacaca Mahkemeleri'nin kapanacağı ilk defa 2007 yılında açıklanmış, ancak resmi kurumlar tarafından bazı davaların karmaşık yapısı ve yeni gerçeklerin ortaya çıkması nedeniyle birkaç kez ertelenmişti.

2005 yılında, 106 pilot yargılamayla başlayan Gacaca

Gacaca mahkemelerindeki duruşmalardan biri

mahkemeleri daha sonra ülkenin tümünü içine alacak şekilde genişletilmişti. Ruanda Hükümeti'nin verilerine göre, bu yarı geleneksel mahkemeler, şu ana kadar 1.5 milyon kişiyi yargıladı.

Ulusal ve bölgesel seviyedeki üst düzey planlayıcılar dışında, bütün soykırım şüphelilerini yargılama hakkına sahip olan Gacaca Mahkemeleri'nde yargıçlar profesyonel hukukçu değil, gönüllüler olup, kendi halkları tarafından seçilmektedirler. Gacaca Mahkemeleri'nin, bugün Ruanda'da azami ceza olan müebbet hapis cezasını verme yetkileri de bulunmaktadır.

[BAŞA DÖN](#)

LİBYA'DAKİ SİVİL ÖLÜM ORANLARINDAN FRANSIZLAR SORUMLU TUTULUYOR

Libya'ya yapılan NATO hava operasyonlarında sivil ölümlerin yüksek oranda olmasının nedeni olarak Fransa gösteriliyor. Üretilen yeni bir füzeyi Libya'da test eden Fransa'nın, binlerce kişinin ölümüne yol açtığı iddia ediliyor.

New York Times'ın araştırması ile gündeme gelen olay, çok sayıda sivilin NATO saldırılarına kurban gittiğini gösterdi. Kadın ve çocukların da aralarında bulunduğu kurbanların çoğu uykularında bombalara hedef oldu. Rusya, NATO'dan, Libya'da meydana gelen sivil ölümleri araştırmasını istedi. Rusya'nın BM Daimi Temsilcisi Vitaly Çurkin, sivil kayıplarla

Trablus'ta Fransa tarafından vurulan sivil yerleşim yerlerinden biri

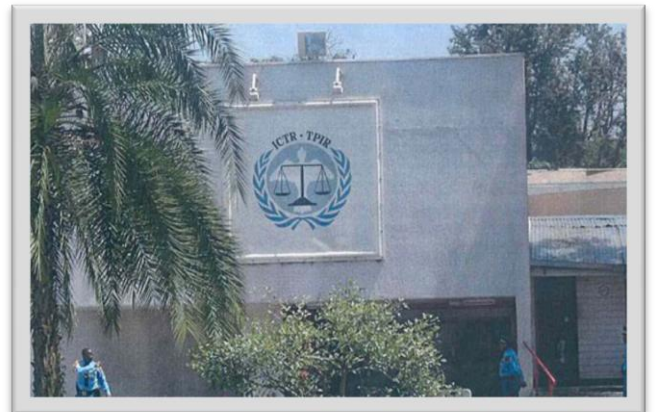
ilgili NATO açıklamasının doğru olmadığını savundu.

[BAŞA DÖN](#)

BM SAVAŞ SUÇLARI MAHKEMESİ RUANDA SOYKIRIMINA İLİŞKİN İKİ KİŞİYE MÜEBBET HAPİS CEZASI VERDİ

Birleşmiş Milletler Savaş Suçları Mahkemesi, 1994 soykırımındaki kilit rolleri dolayısıyla Ruanda'nın eski iktidar partisinin önde gelen iki ismine müebbet hapis cezası verdi.

Kalkınma İçin Ulusal Devrimci Hareket Partisi eski başkanı Mathieu Ndirumpatse (72) ve yardımcısı

Ruanda İçin Uluslararası Ceza Mahkemesi Binası, Tanzanya

bulunduklarını belirtti.

Edouard Karemera (60) ise, mahkemenin suçlamalarını kabul etmediklerini ve suçsuz olduklarını söylediler. Soykırım sırasında, söz konusu partinin gençlik teşkilatı olan Interahamwe vahşetin büyük kısmını uygulayan bir aygıt olarak ortaya çıkmıştı.

Söz konusu şahısların parti içinde “üst düzey sorumlulukları” olduğuna dikkat çeken mahkeme, yayınladığı raporda, “Tutsi kadınlarına karşı girilen yaygın cinsel saldırılar ve tecavüzler üzerinde de kapsamlı sorumlulukları”

[BAŞA DÖN](#)

ETİYOPYA İKİ İSVEÇLİ GAZETECİYİ HAPSE MAHKÛM ETTİ

Etiyopya'da Temmuz ayında terörizm suçlamasıyla tutuklanan Johan Persson ve Martin Schibbye isimli iki gazeteci, yapılan yargılamalar sonucunda, sınırı yasadışı yollarla geçmekten bir yıl, terör örgütüyle ilişki ve yardımdan dolayı da 10 yıl hapis cezasına çarptırıldılar. Etiyopya Hükümeti'nin girişi yasakladığı bölgeye Somali'den yasa dışı yollarla giren gazeteciler, bölgenin bağımsızlığı için silahlı mücadele yürüten gerillalara yardım amacıyla orada bulundukları gerekçesiyle suçlanmışlardı. Gazeteciler ise, verdikleri ifadede bölgede faaliyet gösteren İsveç

Persson ve Schibbye

petrol şirketi Lundin'in çalışmalarını incelemek için bölgeye geldiklerini ileri sürmüşlerdi. Lundin Petrol'un çalışmalarını

incelemenin yanı sıra çatışmaların sürdüğü bölgede halkın nasıl yaşadığıyla ilgili röportajlar yapmak istediklerini belirten gazeteciler, sınırı yasa dışı yollardan geçtikleri yolundaki suçlamayı kabul etmişler ancak terör örgütüne yardım iddiasını reddetmişlerdi. Basın örgütleri İsveç'e mahkûm edilen gazetecileri kurtarmak üzere girişimde bulunması için baskı yaparken, avukatlar üst mahkemeye başvurma cezanın yükselmesine yol açabileceği konusunda uyarıda bulundular.

[BAŞA DÖN](#)

İTALYA'DA İKİ SENEGALLİ ÖLDÜRÜLDÜ

İtalya'nın Floransa kentinde bir saldırgan iki Senegal göçmenini öldürdü, üç Senegalliye de ağır yaraladı. Saldırının ardından intihar eden Gianluca Casseri'nin İtalya'da Casa Pound isimli neo-faşist bir derneğe üye olduğu belirtildi.

Saldırının ardından binlerce kişi olayı protesto etmek için toplandı

Saldırının ardından açıklama yapan Casa Pound, saldırının üyeleri olmasına rağmen saldırının kendileriyle bir bağlantısının olmadığını bildirdi. Başta İtalya Cumhurbaşkanı Giorgio Napolitano olmak üzere siyasiler ve sivil toplum kuruluşları saldırıyı kınadılar.

[BAŞA DÖN](#)

ÇEVRE-SAĞLIK

BM İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONFERANSI SONA ERDİ

28 Kasım 2011 tarihinde Güney Afrika'nın Durban kentinde başlayan İklim Değişikliği Konferansı 9 Aralık cuma günü sona erdi. BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 17. Taraflar Konferansı (COP17) ve Kyoto Protokolü'nün 7. Taraflar Buluşması'nda (COP/MOP7) aynı anda altı resmi paralel süreçte müzakereler yürütüldü. Zirvenin son günü, beklenen anlaşma paketinin açıklanmaması başarısızlık şüphelerini gündeme getirdiyse de COP'lar tarihinde bir ilk yaşandı ve müzakerelerin resmi bitiş tarihinden iki gün sonra, 11 Aralık pazar günü sözleşme ve protokol hattında kararların yer aldığı bir Durban Anlaşması ortaya konuldu.

Uluslararası iklim rejimini düzenleyen Kyoto Protokolü'nün 2008-2012 birinci yükümlülük döneminin tamamlanacak olması nedeniyle merakla beklenen sürecin en temel çıktısı Protokolün ikinci yükümlülük döneminin 1 Ocak 2013 tarihinde başlaması yönünde alınan karar oldu. Bu anlaşma belgesinde Rusya, Kanada ve Japonya Kyoto Protokolü'nün ikinci yükümlülük döneminde yer almayacaklarını belirttiler. Alınan bir diğer önemli karar ise yeni bir geçici çalışma grubunun kurulması yönünde oldu. Durban Platformu adı verilen bu grubun yeni bir anlaşmanın oluşturulması için resmi bir metin hazırlaması bekleniyor. Durban Platformu'nu 2012'nin ikinci yarısında çalışmalarına başlaması, 2015 yılına kadar söz konusu metnin hazırlıklarını tamamlaması ve

İklim Değişikliği Konferansı 9 Aralık cuma günü sona erdi

2020 yılında yürürlüğe girecek bir Protokolü ülkelere

sunması öngörüldü. Ayrıca İklim Fonu'nun yapısal süreçleri hakkında da bazı kararlar alındı fakat bu fona kaynağın nasıl sağlanacağı hala büyük bir sorun olma özelliğini koruyor. 54 ülkeden oluşan Afrika grubu da iklim görüşmelerinden minimum beklentilerinin Kyoto Protokolü'nün ikinci yükümlülük döneminin kabul edilmesi olduğunu açıklarken, grup başkanı Tosi Mpanu-Mpanu Yeşil İklim Fonu'nun çalışmaya başlamasını teklif etmişti. Avrupa Birliği'nin yol planını oldukça karışık bulduklarını söyleyen Mpanu, görüşmeleri bir fonla kapatmak istemelerine rağmen sonuç alınamamasından yakındı.

Konferans'ta, iklim değişikliğinde geri dönüşü olmayan 2 derecelik sıcaklık artışının önüne geçilmesi için gelişmiş ülkeler için zorunlu ve gelişmekte olan ülkeler için gönüllü sera gazı salım azaltım hedefleri, azaltım ve uyum alanında finansal kaynakların yönetimi, düşük karbon ekonomisine geçişte en önemli ayaklardan biri olan teknoloji transferi gibi kritik başlıklar ele alındı.

35 gelişmiş ülkenin hükümetleri, Kyoto Protokolü'nün 1 Ocak 2013'te başlayacak olan ikinci yükümlülük dönemi konusunda uzlaştı. Konunun hızla netleşmesi için, bu ikinci yükümlülük döneminin tarafları, ekonomi temelli hedeflerini niceliksel salım sınırlandırma ya da azaltma yükümlülüklerine ya da amaçlarına çevirecekler ve bu hedeflerin gözden geçirilmesini sağlamak üzere 1 Mayıs 2012'ye kadar planlarını sunacaklar. Farklı ülkelerin ortak ama farklılaştırılmış sorumlulukları dikkate alınarak, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan taraf ülkelere, salım azaltımlarının bildirilmesi için gelişmiş bir çerçeve konusunda da uzlaşmaya varıldı. Tarafların Yeşil İklim Fonu'nun maliyetinin karşılanmasını sağlamak üzere kurulan Yeşil İklim Fonu Komitesi, finansmanın gözden geçirme ve denetimini yapmakla ve Taraflar Konferansı'na yardımcı olmakla görevlendirildi. Bu komite, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin arasında dengeli bir yapı oluşturularak 20 üye tarafından temsil edilecek. Ayrıca, bu kapsamda, Fon'un uzun süreli finansmanını sağlamaya yönelik bir özel çalışma programı üzerinde de anlaşmaya varıldı.

Yeni önlemler, gelişmekte olan ülkelerin temiz ve düşük karbon teknolojilerine geçişlerini destekleyecek olan bir Teknoloji Düzenegi'nin oluşturulmasını, uyum amaçlı eylem ve çalışmalarının küresel ölçekte eşgüdümünü yapacak olan bir Uyum Komitesi'nin kuruluşunu da içeriyor. Oluşturulan Teknoloji Düzenegi, 2012'de tümüyle uygulamaya girecek, bu kapsamda da düzenegin, İklim Teknoloji Merkezi ve Ağı olarak kararlaştırılan uygulamalı kolu da yürürlüğe girecek. 16 üyeden oluşan Uyum Komitesi ise, küresel ölçekte yürütülen uyum eylemlerinin ve çalışmalarının eşgüdümünü geliştirmeye yönelik çabalarını Taraflar Konferansı'na bildirecek. Tüm yoksul ve iklim değişikliğine en çok duyarlı ülkelerin uyum kapasiteleri ise kuvvetlendirilecek.

Ayrıca Kyoto Protokolü Temiz Kalkınma Düzenegi kapsamında, hükümetler karbon yakalama/tutma ve biriktirme projelerine ilişkin kılavuzları da kabul etti. Bu kılavuzlar, çevresel bütünleşmeyi ve korumayı sağlamak üzere her beş yılda bir gözden geçirilecek. Son olarak ise, gelişmiş ülkelere hedef ve yükümlülüklerinin bir bölümünü yerine getirmelerinde yardımcı olmak amacıyla, bir piyasa (pazar) temelli düzenegin geliştirilmesi konusunda anlaşmaya vardı. Bu yeni Pazar Düzenegi'nin ayrıntıları 2012 yılının sonuna kadarki görüşmelerde belirlenecek.

Bundan sonraki BM İklim Değişikliği Konferansı (Cop-18) 26 Kasım-7 Aralık 2012 tarihleri arasında Katar'da yapılacak.

1 ARALIK DÜNYA AIDS GÜNÜ VE AFRIKA

1 Aralık Dünya AIDS günü ve izleyen günler, tüm dünyada hastalığın işlendiği bir hafta olarak anılıyor. Gün geçtikçe HIV/AIDS'e karşı geliştirilen yeni tedavi yöntemleri, hem hastalıkla mücadelede hem de virüsün daha fazla yayılmasını önlemekte başarı sağlıyor. Ancak henüz hastalığın kökünün bütünüyle kazınması mümkün değil. Birleşmiş Milletler AIDS'le Mücadele Programı (UNAIDS) verilerine göre, son 30 yılda küresel ölçekte HIV/AIDS sonucu 22 milyon kişi öldü ve 60 milyon kişiye virüs bulaştı. Artış hızı kesilse de yayılma pek çok bölgede devam ediyor. Ekonomik sıkıntılar ise bu alandaki çabalara da yansıyor ve mücadeleyi tehdit ediyor.

Özellikle Afrika için durum ciddiyetini korumaya devam ediyor. AIDS'ten en fazla etkilenen bölge olan Sahra-altı Afrika'da nüfusun % 68'i HIV virüsü taşıyor. Yardım kuruluşlarının ilaç karşılamayı kesmesi ise, AIDS hastalarını ölüme terk etmekle aynı anlama geliyor. Fakat küresel ekonomik krize bağlı olarak UNAIDS bütçesini azaltırken, dünyada bugün HIV taşıyıcılarının ancak % 50'si tedaviye ulaşabiliyor. Uzmanlar, AIDS ile baş edebilmek için daha fazla kaynak ayrılması gerektiğine dikkat çekiyorlar.

Afrika'da 2011 yılında 350 bin bebeğin AIDS virüsü taşıyıcısı olarak doğduğu belirtiliyor. AIDS'LE mücadelede daha az vaka ve daha çok kurtulan hastanın kaydedilmesi ise, ümit verici bir gelişme olarak değerlendiriliyor. En önemli gelişmeyi kaydeden ülke, AIDS vakalarının en yüksek oranda seyrettiği ülkelerden biri olan Güney Afrika. İki yıl önce AIDS politikasında bazı radikal değişikliklere giden Jacob Zuma hükümeti, HIV virüsüne karşı üretilen en son ilaçlardan faydalanan hasta sayısını 678.500'den 1,5 milyon kişiye çıkararak iki katın üzerinde artırdı. Sağlık Bakanı Aaron Motsoaledi, 2014 yılına kadar bir milyon hastaya daha HIV ilaçlarından vermeyi planladıklarını belirtti. Güney Afrika'da 5 milyonu aşkın kişi yani ülke nüfusunun % 10'u HIV pozitif.

İlk AIDS vakası 1983 yılında Tanzanya'nın Victoria Gölü kıyısındaki Bukoba bölgesinde tespit edilmişti. Yirmi yıl sonrasına gelindiğinde uygulanan tedaviler ve risklere dair bilgilendirmeler sayesinde AIDS'e karşı mücadelede mesafe alınabilmiş durumda. Ancak rakamlar hala endişe verici; Birleşmiş Milletler, dünya genelinde yaklaşık 34 milyon HIV taşıyıcısının bulunduğunu belirtiyor.

[BAŞA DÖN](#)

NİJERYA'DA SON ON YILIN EN BÜYÜK PETROL SIZINTISI MEYDANA GELDİ

Nijerya'da 20 Aralık'ta Shell şirketi, ülkenin 120 kilometre açıklarındaki Bonga adlı platformdan bir tankere ham petrol yüklerken 40 bin varil petrol sızıntısı meydana geldi. Yetkililer 185 km.lik bir alanda etkili olan sızıntının

ülkenin güney sahillerine doğru yayılmakta olduğunu kaydetti. Sızıntının

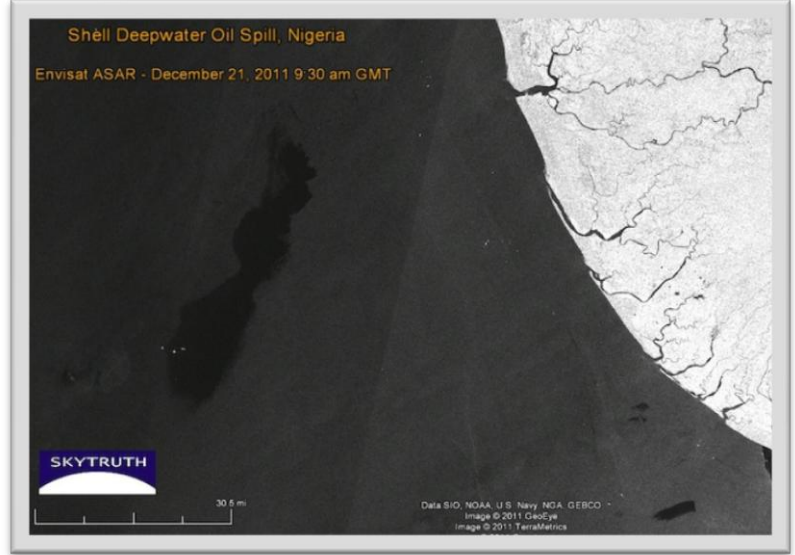

Nijerya'da balıkçılıkla geçinen halk sızıntıdan mağdur oldu

Bayelsa ve Delta bölgelerinde toplam 13 köyün sahilini etkisi altına aldığı, kara ve deniz yaşamının tehdit altında olduğu bildirildi. Son on yılın en büyük petrol sızıntısını kontrol altına almak için bölgeye Nijerya Deniz Kuvvetleri'ne ait gemiler gönderildiği ve petrolün temizlenmesi için İngiltere'den bir grup uzmanın ülkeye geleceği ifade edildi.

Sızıntıdan Nijerya sahillerinde kaçak olarak yapılan petrol aramalarını sorumlu tutan Shell şirketi, 26 Aralık'ta yaptığı açıklamada sızıntının kontrol altına alındığını kaydetti. Petrol sahasının sahibi olan şirket, Atlantik Okyanusu'na karışan 40 bin varil kadar petrolün temizlenmesi için gerekli çalışmaların başlatılacağını da duyurdu.

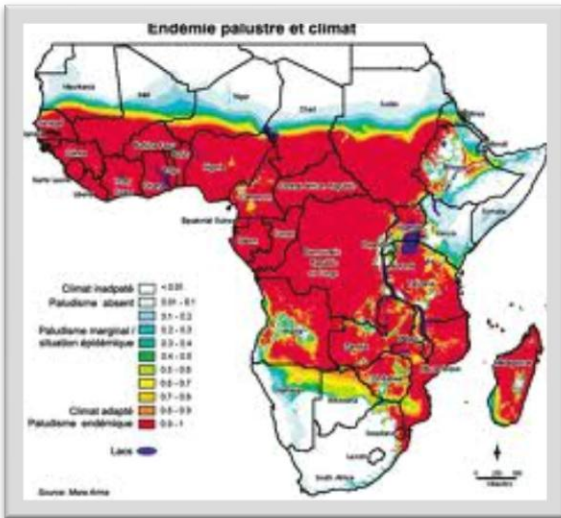
Shell şirketi, 2008 ve 2009 yıllarında Nijer Deltası'nın ortasında bulunan Ogoniland'de meydana gelen iki büyük petrol sızıntısından da sorumlu tutulmuştu. Konuya ilişkin incelemelerde bulunan BM Çevre Programı yetkililerinin geçtiğimiz Ağustos ayında tamamladıkları raporda, petrol sızıntılarında bölgede faaliyet sürdüren Shell şirketinin gerekli prosedürleri izlememesinin etkili olduğunun altı çizilmişti.

Sızıntıyı gösteren uydu görüntüleri

[BAŞA DÖN](#)

SITMA AFRİKA'YI TEHDİT EDİYOR

Dünya Sağlık Örgütü'nün son hazırladığı rapor sıtmanın başta Afrika ülkeleri olmak üzere gelişmekte olan ülkeler için halen önemli bir sorun olduğunu gözler önüne serdi. Örgütün 13 Aralık'ta yayınladığı rapora göre, sıtma alanında, büyük ölçüde uluslararası yardımlarla sağlanan ilerleme yetersiz kalıyor. Kıta genelinde sıtma kaynaklı ölüm oranının % 33 olduğunu belirten raporda, küresel ekonomik krizle sorunun daha da derinleşebileceği uyarısı yapıldı.

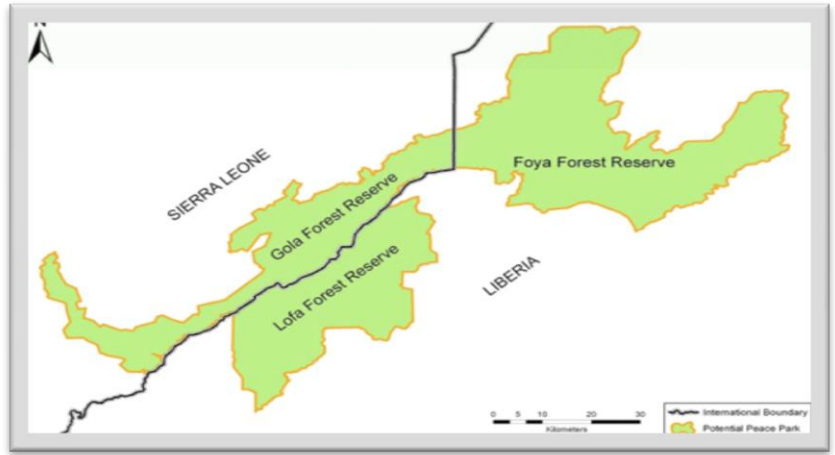
[BAŞA DÖN](#)

GOLA YAĞMUR ORMANI ULUSAL PARK İLAN EDİLDİ

Sierra Leone'nin zengin biyoçeşitliliğe sahip Gola yağmur ormanı, 3 Aralık'ta gerçekleştirilen resmi törenle ulusal park ilan edildi. Törende konuşan Devlet Başkanı Ernest Bai Koroma, Gola yağmur ormanının hükümet tarafından yürütülmekte olan, ülke genelinde karasal ve sulak ekosistemleri koruma altına alarak ulusal bir ağ oluşturma projesi kapsamında koruma altına alınarak ulusal park ilan edildiğini açıkladı. Koroma, Gola yağmur ormanının uluslararası kamuoyunun dikkatini çektiğini, küresel bir biyoçeşitlilik merkezi olarak kabul edildiğini ve bu ormanın koruma altına alınması sayesinde hem ormanın doğal kaynaklarından bir gelir elde edilebileceklerini hem de dünyanın nefes almasına katkıda bulunacaklarını ifade etti.

Ülkenin güneydoğusunda Liberya ile doğal bir sınır oluşturan 71.000 hektarlık Gola yağmur ormanı, pek çok nesli tükenme tehdidi altında olan kuş türüne ev sahipliği yapıyor. Bölgenin ulusal park ilan edilmesi sayesinde madencilik faaliyetlerinin vereceği tahribatın önlenebileceği ifade ediliyor.

Biyoçeşitliliğin korunması ve iklim değişikliği konusunda aktif politikalar izleyen Avrupa Birliği de Sierra Leone hükümetinin bu kararından memnuniyet duyduklarını açıkladı. AB Sierra Leone Delegasyonu Maslahatgüzarı André Quirynen, AB'nin çevrenin korunması konusunda Sierra Leone'ye yaptığı mali desteğin süreceğini belirtti.

[BAŞA DÖN](#)

KÜLTÜR-SANAT

CAPE VERDELİ ŞARKICI CESARIA EVORA HAYATINI KAYBETTİ

"Çıplak Ayaklı Diva" adıyla tanınan Cape Verdeli şarkıcı Cesaria Evora, 17 Aralık'ta hayatını kaybetti. 70 yaşında hayata gözlerini yuman Evora, şarkılarını Portekizce ile Afrika dillerinin bir karması olan Creole dilinde seslendiriyordu ve Cape Verde'ye özel "morna" tarzı müziğin en önemli isimlerinden biriydi.

Evora, 2003 yılında Güncel Dünya Müziği kategorisinde "Aşkın Sesi (Voz d'amor)" adlı albümüyle Grammy ödülünün sahibi oldu. Aynı yıl ülkesi tarafından "Kültür Elçisi" ilan edildi. Kendi deyimiyile "aç insanlarla, dünyanın

fakir halklarıyla dayanışma içinde olmak amacıyla" sahneye gösterişli ayakkabılar yerine çıplak ayakla çıkmayı tercih eden Cesaria Evora'nın ilk albümü 1988'de yayımlandı.

Şarkıcının ölümünün ardından açıklama yapan Devlet Başkanı Jorge Carlos Fonseca, ülkenin önemli bir kültürel değerini yitirdiğini belirtti ve ülkede iki günlük ulusal yas ilan edildiğini duyurdu. Başbakan Jose Maria Neves de şarkıcı için "ülkemizin büyüklüğüne ve gururuna değer biçilemez katkıları oldu" ifadelerini kullandı.

[BAŞA DÖN](#)

TÜRK-AFRIKA İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE-AFRIKA ORTAKLIĞI BAKANLAR KONFERANSI'NA TÜRKİYE EV SAHİPLİĞİ YAPTI

16 Aralık'ta Türkiye'nin ev sahipliği ile Türkiye-Afrika Ortaklığı Bakanlar Düzeyinde Gözden Geçirme Konferansı düzenlendi. Konferansta, Türkiye ile Afrika arasındaki stratejik ortaklığın çeşitli boyutlarda derinleştirilmesi konusunda istişarelerde bulunulurken, görüşmelerin ardından bu doğrultuda atılacak adımlarda kararlılığın göstergesi olarak bir bildiri yayınlandı.

Konferansın ardından kabul edilen bu bildiride, gelecek Türk-Afrika Zirvesi'nin 2013 yılında bir Afrika ülkesinde düzenleneceği belirtildi ve ilk Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi'nin taraflar arasındaki ilişkilerin güçlenmesine yaptığı olumlu katkının altı çizildi.

Konferanstan bir gün önceki hazırlık toplantısında benimsenen Uygulama Planı'nın gözden geçirildiği bildiride, 2008'de gerçekleşen ilk Türkiye-Afrika Zirvesi'nden bu yana kaydedilen mesafenin değerlendirildiği vurgulandı ve Uygulama Planı'nın hayata geçirilmesi konusundaki kararlılık yinelenerek, Türk ve Afrikalı medya örgütleri ve mensupları arasındaki iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesi için Türk-Afrika Medya Forumları düzenlenmesinin

önemine değinildi. Bildiride ayrıca Türkiye ile Afrika

Dışişleri Bakanı Davutoğlu konukları karşılarırken

Birliğı üyesi ülkeler arasındaki diplomatik temsilde gerçekleşen artışın, ilişkiler ve işbirliğı üzerindeki olumlu etkileri belirtildi, Afrika ülkelerinin, küresel mali ve ekonomik kriz ortamında Türkiye'yle istikrarlı bir şekilde artan ticaret ve yatırım ilişkilerinden duydukları memnuniyet ifade edildi. Türk hükümetinin, AB'yle gümrük birliğı ve diğler uluslararası taahhütlerinden kaynaklanan zorunluluklarıyla uyumlu biçimde, Afrika'daki En Az Gelişmiş Ülkelere gümrük vergisi indirimi ve duty free ayrıcalıkları tanıma olanaklarını araştırma sözüne de atıf yapılan bildiride, Türkiye'nin eğitimden sağlığa, tarımdan altyapı yatırımlarına kadar çeşitli alanlarda Afrika'ya sağladığı desteğe dikkat çekildi.

Tüm bunlara ek olarak, Türkiye-Afrika ilişkilerinde üniversite burslarının önemine dikkat çekilerek, Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda bu alanda Afrika ülkelerine daha fazla pay ayırma sözünden duyulan memnuniyet aktarıldı. Konferansın ardından hazırlanan bildiride son olarak bölgede gerçekleşen ve evrensel siyasi, sosyal ve ekonomik değlerleri zenginleştirmeye yönelik değışimlerden duyulan memnuniyet vurgulandı ve çoğulcu demokrasi, insan hakları, iyi yönetim, sosyal adalet, açlığın ortadan kaldırılması ve uluslararası hukuka saygı gibi ilkelerin ilişkileri yönetmesi konusundaki kararlılık dile getirildi.

[BAŞA DÖN](#)

7. TÜRKİYE- AFRIKA DIŞ TİCARET KÖPRÜSÜ

Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu (TUSKON), Ekonomi Bakanlığı, Dışışleri Bakanlığı, Türkiye ihracatçılar Meclisi'nin (TİM) birlikte düzenlediğı Türkiye-Afrika Dış Ticaret Köprüsü toplantılarının yedincisi 16 Aralık'ta İstanbul'da gerçekleştirildi. Toplantıda 54 Afrika ülkesinden 300 işadama Türk işadamları ile bir araya geldi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan TUSKON Başkan Vekili Ahmet Cığır, 7 federasyon ve 165 işadama derneğinde 35 bin işadama ve 100 bin işletmeyi temsil ettiklerini belirterek, "Başta ticaret köprülerimiz olmak üzere, tüm etkinliklerimiz sayesinde Afrika ile iş yapan işadama sayısında büyük artış oldu. THY'nin de Afrika ülkelerine doğrudan uçuş yapması, işadamlarının işlerini kolaylaştırdı" dedi. Ticaret köprüleri sayesinde yurtdışındaki işadamları ile Türk işadamları arasında güzel ilişkiler kurulduğuna dikkat çeken Cığır, "Afrika, Türkiye için son derece önemli bir ekonomik ortak oldu. Afrika ülkeleri ile ticari ilişkilerimize çok boyutlu bakıyoruz" diye konuştu. Cığır, TUSKON faaliyetleri neticesinde artan ikili ticari ilişkilerin Türkiye ile diğler ülkeler arasında vizelerin kaldırılması yönündeki çalışmalara da ilham verdiğini, bugün pasaportunda geçerli bir ABD ve AB vizesi olan pek çok Afrikalı işadama için Türkiye'ye geldiklerinde kolayca

havaalanında vize alma imkânı doğduğunu kaydetti. Ciğer, 2006'dan bu yana gerçekleştirilen ticaret köprüsü programlarının 25 milyar dolarlık bir iş hacminin temelini oluşturduğunu da ekledi.

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi ise, "Afrika'nın potansiyelini bulması, sorunlarını çözmesi için daha çok ticaret ve yatırıma ihtiyacı var. İki taraflı işleyecek yatırım ve ticaret ile ilişkilerimizin daha fazla gelişeceğine inanıyoruz" şeklinde konuştu.

[BAŞA DÖN](#)

TÜRKİYE'NİN LİBYA'DAKİ İMTİYAZLARI YENİ YÖNETİMDE DEVAM EDECEK

Libya eski lideri Muammer Kaddafi devrilmeden önce Libya'da TPAO'ya tahsis edilen petrol sahalarının Fransız şirketlere verilmesini talep eden Fransa'ya UGK ret cevabı verdi. Böylece TPAO Libya'daki imtiyazlarını sürdürerek petrol arama ve çıkarma faaliyetlerine kaldığı yerden devam etmeye başladı. Kaddafi döneminde yapılan anlaşma çerçevesinde, Murzuk havzasındaki 147/3-4 ruhsatında yapılan aramalarda, Libya'da son yılların en büyük petrol rezervi bulunmuştu. TPAO'nun yaptığı çalışmalarda, açılan 11 kuyudan 7'si petrol keşfi ile sonuçlanmıştı. Fizan Çölü'nde TPAO'ya tahsis edilen imtiyazların ihalesiz olarak Fransız şirketlere tahsis edilmesi konusu Fransa Devlet Başkanı Sarkozy'nin kulis faaliyetleri sonucu gündeme geldi. Ancak Türkiye'nin çabaları sonucu Fransa'nın talebi kabul edilmedi.

[BAŞA DÖN](#)

TÜRKİYE İLE SUDAN ARASINDA İMZALANAN İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI TBMM'DEN ONAY BEKLİYOR

10 Mayıs'ta imzalanan ve şu anda TBMM Dışişleri Komisyonu ve TBMM Milli Savunma Komisyonu'nun gündeminde yer alan, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın onaylanması hakkında tartışmalar sürüyor. Antlaşmanın onaylanması durumunda iki ülke arasında askeri eğitim ve öğretim ile askeri istihbaratın da dâhil olduğu çok sayıda konuda işbirliği yapılacak. Ancak halen Sudan Devlet Başkanı olan Ömer EL Beşir'in UCM tarafından tutuklama emri ile aranıyor olması konuya ilişkin

gelen eleştirilerin en önemli sebebini oluşturuyor. Anlaşma yürürlüğe girerse El Beşir'in Türkiye'de eğitim gören askerleri veya Türkiye'den elde edeceği istihbari bilgileri kendi halkına karşı soykırım yapmak için kullanma ihtimalinden endişe ediliyor.

[BAŞA DÖN](#)

2012 İZMİR TİCARET ODASI TARAFINDAN AFRIKA YILI OLARAK İLAN EDİLDİ

Gelecek yıla ait çalışma programını belirleyen İzmir Ticaret Odası (İTO) ağırlığı Afrika'ya verdi. EXPO 2020 adaylığı ve ticari ilişkilerde İzmir için kilit kıta konumuna gelen Afrika ile ilişkiler, Oda'nın 2012 Çalışma Programı'nda "Dünyanın parlayan yıldızı Afrika" başlığı altında ayrıntılı yer aldı. Afrika Kıtası'nın 30 milyon kilometrekareyi aşan yüzölçümü ve 1 milyarı aşkın nüfusuyla önemli bir pazar olduğu belirtilirken, ticari ilişkilerde de inşaat malzemeleri, demir-çelik, sanayi makineleri, tekstil, mobilya ve otomotivin öne çıktığı bildirildi.

Yılda 250 milyar dolarlık ithalat yapan Afrika pazarında İzmirli firmaların yer alması için çalışma başlatıldığı vurgulanırken, bu yıl birçok iş gezisi düzenleneceği dile getirildi. Türkiye'nin dünyanın en zor pazarı olan Avrupa'ya endekslediğini, kaliteyi yakalayıp ihracatı öğrendiğini anlatan Başkan Ekrem Demirtaş, "Daha çok para kazanacağımız kıtaya yönelmemiz gerekir" dedi.

[BAŞA DÖN](#)

TOBB BAŞKANI SUDAN'I ZİYARET ETTİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu ve iş adamlarından oluşan heyet İslam Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu toplantısına katılmak üzere 3 Aralık'ta Sudan'a resmi bir ziyaret gerçekleştirdi. Hisarcıklioğlu ve beraberindeki heyet Sudan Devlet Başkanı Ömer El Beşir tarafından kabul edildi. El Beşir'e yapılan ziyarette, Sudan'daki Türk yatırımcılarının sorunları gündeme getirilirken, Sudan Devlet Başkanı Beşir de Türkiye'nin ekonomik başarılarından gurur duyduklarını belirterek Türk yatırımcıları Sudan'da yatırım yapmaya davet etti.

Basına kapalı gerçekleşen Kurul toplantısının ardından açıklama yapan TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, "İslam Ticaret ve Sanayi Yönetim Kurulu Toplantısı için bugün Türkiye'den oda başkanlarıyla buradayız. Burada en önemli amaçlarımızdan biri, 57 İslam ülkesi arasında ticareti geliştirmek için çalışıyoruz. Bu çerçevede Sudan'da bulunmaktan da mutluluk duyuyorum" dedi.

[BAŞA DÖN](#)

AÇAUM FAALİYETLERİ

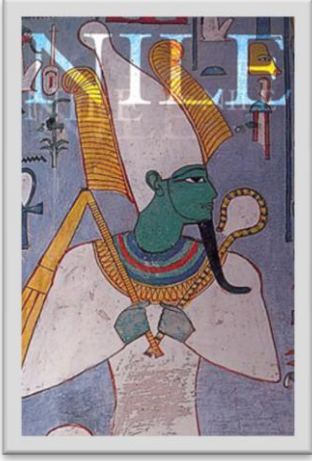
ARAP BAHARI FORUMU

8 Aralık 2011’de Ankara Üniversitesi Afrika Çalışmaları Merkezi’nde Arap Baharı Forumu düzenlendi. 2011 başından beri Kuzey Afrika ve Ortadoğu bölgesindeki hemen hemen tüm devletleri etkisi altına alan halk hareketleri tüm dünyada ‘Arap Baharı’ olarak adlandırılmaktadır. Ülkemizi ve komşularını yakından etkileyen bu süreci daha iyi anlayabilmek ve birlikte analiz edebilmek amacıyla düzenlenen foruma hem öğrenciler hem de öğretim üyeleri katıldı. AÇAUM Müdürü Prof. Dr. Melek Fırat’ın açılış konuşmasıyla başlayan forum, AÇAUM Müdür Yardımcısı Nuri Yeşilyurt’un konuyu analiz etmek için yol gösterici olması amacıyla Arap Baharı olgusunun ne olduğu ve çeşitli ülkelerde nasıl bir seyir izlediğine dair sunuşu ile devam etti. Sunuşların ardından açık oturum tarzında tartışma ile devam eden forumda dikkat çekici noktalar birkaç başlık altında toplanabilir. İlk tartışmaya açılan husus, sürecin bir devrim mi olduğu yoksa sadece birkaç yöneticinin değişmesi ile sona mı ereceği sorunuymdu. A.Ü. SBF Araştırma Görevlisi Özge Özkoç’un, sokaklarda gösteri yaparak ve meydanları işgal ederek olayları başlatan halk tarafından umut edilen devrimin çalındığına dair konuşması sürecin belirsizliği tartışmalarına yol açtı. İkinci tartışma ise A.Ü. SBF Öğretim Üyesi Prof. Dr. İlhan Uzgel tarafından sürecin uluslararası boyutuna dikkat çekilmesi ile gündeme geldi. Bu bağlamda bölgeye ilgi duyan ABD, İngiltere, Fransa gibi büyük güçlerin tutumları ve süreci yönlendirme çabaları değerlendirildi. Ayrıca hareketlerin hemen hemen tüm Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde başlayan ‘Wall Street’i işgal et!’ benzeri halk hareketleriyle benzerlik ve farklılıkları üzerinde de duruldu. Forum sırasında tartışılan bir başka nokta, Türkiye’nin olaylar karşısında gösterdiği tutum ve davranışlardı. Türkiye’nin olayların seyrine göre değişen tutumu ve dış politika tercihlerinin ne olduğu tartışıldı.

Aynı zamanda olaylar komşu ülkelere doğru yayıldıkça Türkiye’nin tutumunun nasıl değişebileceği yönünde öngörülerde bulunulmaya çalışıldı. Forum sonunda, katılımcılar pek çok açıdan önemli bir tarihsel ana tanıklık ettiğimiz ancak durumu tam ve bilimsel olarak değerlendirebilmek için olayların sonucunu görmek gerektiği konusunda hemfikir kaldı.

[BAŞA DÖN](#)

AÇAUM'DA NİL BELGESELİ GÖSTERİMİ YAPILDI

AÇAUM Sinema Günleri, Aralık ayında BBC'nin 2004 tarihli "Nil" belgeselinin "Crocodiles and Kings" (Timsahlar ve Krallar) başlıklı ilk bölümünün gösterimi ile devam etti. Toplam üç bölümden oluşan belgeselin bu ilk bölümünde, Nil Nehri'nin Antik Mısır uygarlığı için anlam ve önemi ele alınmaktadır. Antik Mısır Uygarlığı'nı kuran halkın Nil'in hareketlerinden, taşkınlarından, içinde barındırdığı canlılardan nasıl etkilendikleri, bunları nasıl mitolojilerine ve toplumsal yaşamlarına taşıdıklarının anlatıldığı belgesel gerçekçi canlandırmalarla da ilgi çekici olmayı başarıyor.

[BAŞA DÖN](#)

SIERRA LİONELİ GENÇ DİPLOMATLAR AÇAUM'U ZİYARET ETTİ

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından verilen bir haftalık eğitim programına katılmak üzere Türkiye'ye gelen Sierra Lioneli diplomatlar AÇAUM'a da bir ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaretleri sırasında AÇAUM Müdür Yardımcısı Nuri Yeşilyurt tarafından yapılan sunuma katılan diplomatlar hem kendi ülkeleri konusunda hem de iki ülkenin işbirliği yapma imkânları konusunda önemli bilgiler verdi. Diplomatlar, sunum sayesinde hem AÇAUM hem de Türkiye Afrika İlişkileri konusunda bilgi edindiler.

[BAŞA DÖN](#)

YORUM

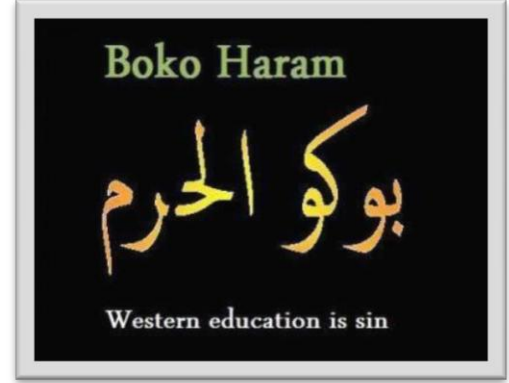
BATI AFRIKA'DA BİR GÜVENLİK TEHDİDİ: BOKO HARAM

Müge DALAR
AÜ SBF Afrika Çalışmaları
Yüksek Lisans Öğrencisi

Nijeryalı radikal İslamcı örgüt Boko Haram'ın adı son aylarda giderek daha fazla duyulur oldu. Bir yandan örgüt eylemlerinin sıklığını arttırırken diğer yandan uluslararası alanda örgüte yönelik endişeler yoğunlaşmaya başladı. Kasım ayında ABD Kongresi'ne sunulan raporda, Amerikan çıkarlarına ve topraklarına bir tehdit olarak ilan edilen Boko Haram'ın hem söylemsel hem de operasyonel düzeyde El-Kaide ile işbirliğine uygun olduğu vurgulandı.

Üstüne Cezayir Dışişleri Bakanı Abdelkader Messahel, hem örgütlerin işleyiş şekillerinin, hem de istihbarat raporlarının El-Kaide'nin Kuzey Afrika kolu olan İslami Mağrip El-Kaide ile Boko Haram arasında işbirliği olduğunu kanıtladığını açıklayınca herkes nefesini tuttu, Usame Bin Ladin'in hayaleti ortalıkta kol gezmeye başladı.

Boko Haram, Hausa dilinde "Animist, Batı tarzı ya da İslami olmayan eğitim günahtır" anlamına geliyor. Resmi adı "Jama'atu Ahlis Sunna Lidda'awati wal-Jihad" (Sünnet ve Cihadın Yayılmasına Adanmış İnsanlar) olan örgüt yalnızca eğitimi günah olarak kabul etmekle kalmıyor, demokrasiye, Batı kültürüne ve modern bilime de karşı çıkıyor. Öğretilerinde "dünyanın yuvarlak olduğu inancı İslam'a terstir ve reddedilmelidir" deniyor. Darwinizm şöyle dursun, buharlaşan yağmur suyunun atmosferde yeniden sıvı hale geçtiği bilgisi bile reddediliyor.

Örgüt, 2002 yılında Muhammed Yusuf tarafından Nijerya'nın kuzeyindeki Maiduguri eyaletinde kuruldu. Yusuf öncelikle bir dini eğitim kompleksi kurdu ve pek çok fakir aile çocuklarını bu okula gönderdi. Bu okulda hedef, Nijerya'nın bir İslam devletine dönüşmesi için mücahit yetiştirmektir. 2004 yılında Kanama ve Yobe eyaletlerine yayıldılar ve burada "Afganistan" adında bir askeri üs kurarak çevre karakollara saldırılar düzenlemeye başladılar. İstekleri ise, Batı'nın dayattığı demokrasinin kaldırılarak tüm ülkenin şeriatla yönetilmesi idi. "Allahın sözüne göre yönetilmeyen günahkârdır" inancı ile hükümeti devirmek ve Nijerya'yı bir İslam devletine dönüştürmek istiyorlar. En belirgin özellikleri, motosikletli tetikçi ve bombacılar kullanmaları. Özellikle polis karakollarını, politikacıları ve diğer geleneklerden gelen Müslüman din adamlarını hedef alıyorlar.

Esas olarak 2009 yılında adını duyuran örgüt, polis merkezleri ve hükümet binalarına bombalı saldırılarla faaliyete geçti. Ardından Maiduguri'de Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında patlak veren çatışmalarda 700 kişi yaşamını yitirdi. Çatışmalar esnasında örgüt lideri Yusuf, polis tarafından öldürüldü ve cesedi televizyon ekranlarında gösterildi. Hükümet, örgütün bitirildiğini açıkladı.

Ancak öyle olmadı. 2011 yılı Ocak ayında yeniden örgütlendiler ve Maiduguri'de bir hapishaneyi basarak 700 grup üyesini serbest bıraktılar. Maiduguri ile sınırlı olan saldırılar ülke geneline yayıldı. En çok ses getiren eylem ise, Ağustos 2011'de başkent Abuja'daki Birleşmiş Milletler binasına düzenlenen ve 24 kişinin yaşamını yitirdiği bombalı saldırı oldu. 2011 yılı Nijerya'da yine Boko Haram'ın saldırılarıyla sona erdi. Abuja, Jos ve Damaturu'da Noel ayını sırasında kiliselere düzenlenen saldırılar ardında 100'e yakın ölü bıraktı. Bir yandan da Müslüman ve Hristiyanlar arasındaki çatışmalar ülke genelinde hız kazandı.

Çatışmaların yoğun olarak yaşandığı bölgeye bakıldığında kronik fakirlik, dünyanın her yerindeki sosyal çatışmalarda olduğu gibi burada da karşımıza bir veri olarak çıkıyor. 250'den fazla etnik grubun bir arada yaşadığı ülkede bu bölünmüşlüğe bir de İslamiyet ve Hristiyanlık arasındaki kesin ayrım da eklendiğinde fakirliği ortadan kaldırmaya ve sosyo-ekonomik çıkar elde etmeye yönelik her çatışma, dini bir nitelik kazanıyor.

Nijerya'da Müslümanlar ve Hristiyanlar arasındaki çatışmaların bu kadar derinleşmesinde rol oynayan en önemli faktörün temelleri ise sömürgecilik döneminde yatıyor, Afrika'nın her yerinde bugün de etkisini gösteren hemen her sorunda olduğu gibi. Bugün Nijerya nüfusunun % 50'si Müslüman ve ağırlıklı olarak ülkenin kuzey

eyaletlerinde yaşıyorlar. Hristiyanlar ise ülke nüfusunun % 40'ını teşkil ediyor ve çoğunlukla güney eyaletlerde yaşıyorlar. İslam, ülkeye 11. yüzyılda Arap tüccarlar tarafından, Hristiyanlık ise esas olarak 15. yüzyılda Portekiz'in kıtanın batı kıyılarında etkin olmaya başlaması ile yayıldı. Kırılma, 1903 yılında Nijerya, Nijer ve Güney Kamerun'u kapsayan Sokoto Halifeliği'nin İngiliz sömürge yönetimine girişiyle yaşandı. Bu tarihten itibaren İslamiyet, sömürgeciliğe ve Batı'ya direnişin bir simgesi haline geldi. Uzun süren Hristiyan sömürge yönetiminin dağılmasından sonra da Müslümanlar siyasal hayata egemen oldular. Birbiri ardına iktidara gelen darbe yönetimleri döneminde de durum değişmedi. Nijerya Anayasası'nda yer alan devlet başkanlığının her dönem Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında el değiştirmesini öngören madde hiç uygulanmadı. Ülkenin ilk Hristiyan Devlet Başkanı, önceki Devlet Başkanı Umaru Yar'adua'nın ölümünün ardından göreve gelen ve seçimle yerini sağlamlaştıran Goodluck Jonathan oldu ve bu gelişme ülkedeki siyasi dengeleri sarstı.

Diğer yandan ülkedeki etnik bölünmüşlüğü yarattığı siyasi gerilimin önün alabilmek için 1996 yılında ülkedeki eyalet sayısı 16'dan 36'ya yükseltildi ve eyaletlerin özerkliğine varan hukuki gelişmeler yaşandı. Bu da süre giden Şeriat tartışmalarının derinleşmesine neden oldu. Kuzeydeki Müslüman eyaletler birbiri ardına Şeriat ilan etmeye başladı ve 2001 yılı itibarıyla Şeriat'la yönetilen eyalet sayısı 12'ye yükseldi. Ayrıca Müslüman kuzey eyaletlerin kendi aralarında bir birlik arayışına girmeleri Hristiyan güneyin ayrılıkçı taleplerini arttırdı ve politikalar dinle harmanlanmaya başladı.

Bu tabloda Boko Haram, siyasal iktidar ve sosyo-ekonomik çıkar elde etme mücadelesinin bir parçası gibi görünüyor. Eylemsel kapasitesi motosikletli bombacılarla sınırlı olan ve geleneksel silahlardan daha fazlasına sahip olmayan örgütün, Şeriatı bütün Afrika'ya, ardından tüm dünyaya yaymak gibi bir amacı olduğunu söylemek pek mümkün değil. ABD'nin her türlü aşırı İslamcı hareketi bir tehdit olarak algılama refleksi herkesin malumu. Ancak El-Kaide ile söylemsel düzeyde sınırlı bir benzerliği olan ama organik bir bağı olduğuna dair bir emare bulunmayan Boko Haram, hem bölgesel hem de ulusal düzeyde yaratılan sosyal ve dini bölünmeden fayda sağlama, iktidar mücadelesinde dini araç haline getirme eğiliminin bir parçası olarak değerlendirilebilir. Yani aslında, Nijerya'daki mücadele bin yıllık bir mücadele, yeni olan bunun dini bir görüntüye bürünmesi.

Petrolü ve 2008'de uygulamaya geçirilen ekonomik reformları ile Sahra-altı Afrika'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olan Nijerya bugün Next-11¹ listesinde yer alıyor. Dolayısıyla uluslararası sisteme tam olarak eklemlenmesi beklenen Nijerya'nın adı, bu sistemle taban tabana zıt bir hareketle anılıyor. Bu da resimdeki bir ayrıntının olduğundan daha büyük algılanmasına neden olabiliyor. Diğer yandan Nijerya'nın ABD'nin en büyük petrol sağlayıcılarından birisi olduğunu da hatırdan tutmak lazım. Dolayısıyla ABD'nin Boko Haram tehdidinin bu kadar büyük algılanmasını isteme nedeninin, Nijerya'yı askeri işbirliğine zorlayarak Batı Afrika petrol havzasının güvenliğini AFRICOM'a devretmek istemesi olduğu giderek daha fazla dillendirilmeye başladı. Bu bağlamda ABD'nin çıkarlarına yönelik doğrudan bir saldırı gerçekleştirmeyen örgütün, ABD çıkarlarına tehdit ilan edilmesi bir nebze olsun anlam kazanıyor. Bu nedenle Boko Haram'ın adının artık daha sık duyulacağı tahmin edilebilir.

[BAŞA DÖN](#)

¹ Uluslararası bankacılık ve finans devi Goldman Sachs tarafından ilan edilen Next-11 (Gelecek-11), Brezilya, Rusya, Çin, Hindistan ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nden oluşan BRICS ülkelerinin yanı sıra hızla büyüyen ve 21. yy'ın en büyük ekonomilerinden birisi olma potansiyelini barındıran ülkelerden oluşuyor.